

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

Силабус навчальної дисципліни
«Вплив кліматичних факторів на стан психічного здоров'я»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії. М. Одеса, Воробйова, 11
Викладач(-і)	Євген Опря, д.мед.н, професор, зав.кафедри Тетяна Чернова, к.мед.н., доцент кафедри Ольга Донець, к.мед.н., доцент кафедри
Контактна інформація	E-mail: tatyana.chernova@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 четвер, з 9.00 до 12.00 субота Онлайн консультації за домовленістю з викладачем з 16.00 до 18.00 у будні, з 9.00 до 12.00 субота Посилання на онлайн-консультації надається кожній групі під час занять окремо

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - є системно організований навчально-виховний процес підготовки фахівців вищої кваліфікації за сучасними педагогічними принципами.

Мета дисципліни: придбання здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок стосовно первинної діагностики, лікування, профілактики психічних розладів, психосоціальної реабілітації пацієнтів з психічними розладами, в тому числі обумовлених впливом негативних кліматичних чинників, необхідних на первинному рівні надання медичної допомоги.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчити етіологію, патогенез, типи перебігу та клінічних проявів психічних та психосоматичних розладів,
- сформулювати вміння та навички визначення попереднього діагнозу психічних та психосоматичних розладів.
- опанування вміння визначати тактику ведення пацієнтів з психічними розладами.
- удосконалити навички використання методів профілактики психічних та психосоматичних розладів.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні;

Знати:

- Визначення екологічно несприятливих факторів та їх класифікацію з урахуванням впливу на психічне здоров'я.
- Поняття та структуру психіатрії катастроф і психіатрії екстремальних ситуацій.
- Етіологічні та патогенетичні механізми розвитку психічних та психосоматичних розладів при впливі екзогенних факторів навколишнього середовища (висока температура, забруднення повітря, екологічні катастрофи).
- Класифікацію та характеристики органічних, включаючи симптоматичні, психічних розладів у контексті екологічного впливу відповідно до МКХ-10.
- Типи перебігу, прогностичні ознаки та ускладнення екзогенно-органічних розладів.
- Клінічні ознаки гострих та затяжних реактивних психозів, розладів адаптації, афективних розладів у контексті психоекологічної травми.
- Вікові та статеві особливості психічної патології при екологічно несприятливих впливах (дитячий та старший вік).
- Дієнцефальний синдром, симпато-адреналові кризи та масковану депресію як клінічні варіанти психосоматичних розладів.
- Патопсихологічні механізми розвитку невротичних розладів та патохарактерологічного розвитку особистості.
- Принципи доказової медицини в психіатрії щодо лікування та профілактики психічних розладів екологічного генезу.
- Особливості психоекологічної превенції та психосоціальної реабілітації осіб, постраждалих від екологічних катастроф та екстремальних температур в Україні.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

Вміти:

- Аргументувати вплив факторів змін клімату на виникнення та прогресування екзогенно-органічних розладів.
- Узагальнити етіологічні та патогенетичні фактори розвитку та прогресування екзогенно-органічних розладів з урахуванням факторів впливу навколишнього середовища.
- Оцінити показання та протипоказання, можливі ускладнення основних клінічних форм екзогенно-органічних розладів.
- Оцінити клінічну картину екзогенно-органічних розладів з урахуванням класифікацій, типів перебігу , вікових особливостей та ускладнень .
- Аргументувати основні принципи диференційної діагностики хворих з екзогенно-органічних розладів.
- Класифікувати та формулювати верифікованим діагноз екзогенно-органічних розладів за МКХ-10.
- Роз'яснити сучасну стратегію курації хворих на екзогенно-органічні розлади з урахуванням сучасних даних доказової медицини в психіатрії .
- Зробити висновок про заходи профілактики з урахуванням коморбідної патології пацієнта та екологічно-несприятливих факторів впливу . Рекомендувати методи вірогідності виникнення екзогенно-органічних розладів в умовах забруднення повітря та екстремальних температур в Україні.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

1. Поняття екологічно несприятливих факторів та екологічних катастроф: класифікація
2. Психіатрія катастроф та стихійних лих.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

3. Психічні порушення внаслідок екологічно несприятливих впливів
4. Психічні порушення внаслідок екологічних катастроф.
5. Психічні порушення при екзогенних ураженнях головного мозку внаслідок екологічно несприятливих впливів та екологічних катастроф.
6. Загальна характеристика органічних, включаючи симптоматичні, психічних розладів під впливом високих температур.
7. Особливості психічної патології дитячого віку внаслідок екологічно несприятливих факторів Клініка, діагностика, допомога на етапах до-лікарняної та первинної ланки.
8. Клініка, діагностика, допомога на етапах до-лікарняної та первинної ланки.
9. Особливості психічної патології старечого віку внаслідок екологічно несприятливих факторів. Клініка, діагностика, допомога на етапах до-лікарняної та первинної ланки.
10. Емоційний стрес і психічна травма як наслідок екологічно несприятливих умов та екологічних катастроф.
11. Загальна характеристика психогенних та невротичних розладів та їх класифікація.
12. Гострі та затяжні реактивні психози. Клініка, діагностика, допомога на етапах до-лікарняної та первинної ланки.
13. Розлад адаптації. Клініка, діагностика, допомога на етапах до-лікарняної та первинної ланки.
14. Афективні розлади. Маскована депресія. Дієнцефальний синдром. Симпато-адреналові кризи. Клініка, діагностика, допомога на етапах до-лікарняної та первинної ланки.
15. Пато-характерологічний розвиток особистості. Клініка, діагностика, допомога на етапах до-лікарняної та первинної ланки.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Нові клінічні протоколи: Психіатрія. Київ. Професійні видання, 2020. – 265 с.
2. Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці. М. Марута, Г. Кожина. Київ: Медицина, 2019. – 344 с.
3. Психіатрія та наркологія А.М. Скрипніков та ін. Київ: Медицина, 2021. – 224с.
4. Психіатрія і наркологія В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський. – Київ: Медицина., 2020. – 512 с.
5. Кризові стани в сучасних умовах: діагностика, корекція та профілактика. Навчальний посібник для лікарів-психіатрів, сімейних лікарів та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

медичних психологів// За ред. професора Л.М. Юр'євої. – К.: Видавництво ТОВ «Галерея Принт», 2017. – 174с.

Додаткова:

1. Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці: Навч. посіб. для студ. мед. ЗВО, інтернів, сімей. лікарів. Затверджено вченою радою ХНМУ / Г.М. Кожина, Н.О. Марута, Л.М. Юр'єва та ін. К., 2019. 344с.
2. Loganovsky K., Masiuk S., Buzunov V., Marazziti D., Voychulene Yu. (2020) Radiation Risk Analysis of Neuropsychiatric Disorders in Ukrainian Chornobyl Catastrophe Liquidators // *Frontiers in Psychiatry* 11:553420. Doi: 10.3389 / fpsyt. 2020.
3. Корольчук О.Л. Посттравматичний стресовий розлад як новий виклик сучасній Україні // Інвестиції: практика та досвід: науково-практичний журнал / Чорноморський держ. ун-т ім. Петра Могили; ТОВ «ДСК Центр». – К., 2016. – С. 104–111. (укр., стаття)
4. Демчук О.В., Золотарьова О.А., Ковалик О.О та ін. Вплив катастроф і війн на психічне здоров'я особистості та суспільства. Повідомлення п'яте: перетворення індивідуальної оперативно-бойової психічної травми на колективну соціально-психологічну, соціально-культурну // *Mental Health: Global Challenges of XXI Century* (2019) DOI: <http://doi.org/10.32437/IPSIProceedings.Issue-2019>

Електронні інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: веб-сайт. URL: <http://naqa.gov.ua>
2. https://www.researchgate.net/publication/345985025_Radiation_Risk_Analysis_of_Neuropsychiatric_Disorders_in_Ukrainian_Chornobyl_Catastrophe_Liquidators
3. Сайт <http://info.onmedu.edu.ua>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
--------	---------------------

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.